

Vergaderjaar 2008–2009

31 792 B

Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2008 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave		blz.
A.	Artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel	2
B.	Begrotingstoelichting	3
1.	Leeswijzer	3
2.	De beleidsmutaties	4
2.1.	Overzicht beleidsmutaties	4
2.2.	Het beleidsartikel	4
3.	Het verdiepingshoofdstuk	6
3.1.	Opbouw verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de 1e suppletoire begroting	6
3.2.	Toelichting op de nog niet eerder opgenomen mutaties	9
3.3.	Integratie-uitkeringen	12
3.4.	Decentralisatie-uitkeringen	13

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2008 te wijzigen.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B. van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag bedoeld in artikel 5 van de Financiële-verhoudingswet)

Ingevolge artikel 5, eerste lid van de Financiële-verhoudingswet juncto artikel 6, vierde lid van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet, hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen is opgenomen. Een toelichting op het bedrag van € 14 828 818 000, dat is vermeld in wetsartikel 3 wordt gegeven in paragraaf 3.1.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Th. B. Bijleveld-Schouten

De minister van Financiën,
W. J. Bos

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

Bij een suppletore begroting ligt de nadruk niet op de beleidsprioriteiten, zoals in de ontwerpbegroting 2008, maar op de mutaties ten opzichte van deze ontwerpbegroting. De terugkoppeling over het gevoerde beleid in relatie tot de beleidsprioriteiten, zal centraal staan in de financiële verantwoording over 2008.

De indeling van deze suppletore begroting is als volgt. Paragraaf 2.1 start met het beschrijven van de beleidsmutaties. Kort zal worden toegelicht wat de omvang en de reden van de uitgavenmutaties is. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 («het beleidsartikel»), ingegaan op de «budgettaire gevolgen van beleid». Deze paragraaf geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de hoofdbeleidsdoelstelling. Hierin worden de veranderingen op artikelonderdeel-niveau belicht.

2. DE BELEIDSMUTATIES

2.1. Overzicht beleidsmutaties

Tabel B: Beleidsmutaties (x € 1 000)

	2008
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2009 als Voorlopige Uitkomsten 2008:	
Bijstelling Accres 2008	- 7 387
Opvang mannen G4	800
Samenloop Wmo met Awbz verblijf (Integratie-uitkering)	3 000
Totaal	- 3 587
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Wijkactieplannen (Decentralisatie-uitkering)	40 000
Bewonersinitiatieven wijken (Decentralisatie-uitkering)	9 300
Regeling taalcoaches (Decentralisatie-uitkering)	4 215
Deltaplan Inburgering, opstellen inburgeringagenda (Decentralisatie-uitkering)	2 400
Invoering activiteiten besluit, opstellen maatwerkvoorschriften.	1 900
Polarisatie en radicalisering (Decentralisatie-uitkering)	1 271
Pilot gemengde scholen (Decentralisatie-uitkering)	550
Bevorderen maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden (Decentralisatie-uitkering)	413
Koplopers Tijdbeleid (Decentralisatie-uitkering)	400
Stimulering Veilige Publieke Taak (Decentralisatie-uitkering)	100
Terugontvangsten Waarderingskamer over 2007 naar AU	17
Verkiezingsproces (Decentralisatie-uitkering)	4 440
Armoedebestrijding (Amendement Tang/Spekman, Decentralisatie-uitkering)	50 000
Groenvoorzieningen wijken (pilot Vreewijk Rotterdam, Decentralisatie-uitkering)	1 000
Versterking internationale culturele positie Randstad (Decentralisatie-uitkering)	100
Innovatietrajecten inburgering (Decentralisatie-uitkering)	2 550
Banenplannen allochtone jongeren G4 (Decentralisatie-uitkering)	4 000
Electronisch Kinddossier	5 000
Extra bijdrage VROM aan invoeringskosten WABO	15 000
Dure woningaanpassing (toevoeging aan integratie-uitkering WMO)	9 000
Totaal nieuwe mutaties	151 656
Totaal mutaties (uitgaven = verplichtingen)	148 069

2.2. Het beleidsartikel

In onderstaande tabel worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het gemeentefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het gemeentefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de gemeenten) inzichtelijk gemaakt.

Tabel B1: Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

	Stand ontwerp- begroting 2008	Mutaties 1ste suppletore begroting 2008	Stand 1ste suppletore begroting 2008	Mutaties 2de suppletore begroting 2008	Stand 2de suppletore begroting 2008
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)
Verplichtingen	16 190 198	7 744	16 197 942	148 069	16 346 011
Uitgaven:	16 080 198	- 47 789	16 032 409	148 069	16 180 478
<i>Apparaatsuitgaven</i>					
1. Kosten Financiële- verhoudingswet	2 091	1 000	3 091	0	3 091
2. Kosten Waarderingskamer	1 158	10	1 168	0	1 168
3. Budget A+O-fonds	5 466	0	5 466	0	5 466
<i>Programma-uitgaven</i>					
1. Algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen	14 560 597	- 121 381	14 439 216	15 330	14 454 546
2. Integratie-uitkeringen	1 510 886	72 582	1 583 468	- 42 371	1 541 097
3. Decentralisatie-uitkeringen	0	0	0	175 110	175 110
Ontvangsten:	16 080 198	- 47 789	16 032 409	148 069	16 180 478
<i>Apparaatsontvangsten</i>					
1. Terugontvangsten Waarderingskamer		39	39	17	56
<i>Programma-ontvangsten</i>					
1. Ontvangsten ex art. 4. Fvw	16 080 198	- 47 828	16 032 370	148 052	16 180 422

Toelichting op mutaties integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen

Met het recent van kracht worden van de wijziging Financiële-verhoudingswet (Fvw), bestaat binnen het gemeentefonds naast de algemene uitkering en de integratie-uitkering ook de decentralisatie-uitkering. Zie hiervoor ook paragraaf 3.4. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van te voren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn.

Naast de mutaties in de integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen als gevolg van «Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2009 als Voorlopige Uitkomsten 2008» en «Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk» (zie tabel hiervoor B), zijn door bovengenoemde wijziging van de Fvw een aantal in de voorjaarsnota 2008 als integratie-uitkering aangeduide uitkeringen omgezet in decentralisatie-uitkeringen. Een specificatie hiervan staat onder andere in tabel B2.

3. HET VERDIEPINGSHOOFDSTUK

3.1. Opbouw verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de 1e suppletore begroting

Verplichtingen

Het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen zijn voor het uitkeringsjaar 2008 aan elkaar gelijk. Het verplichtingenbedrag voor het totaal van de algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen, zoals opgenomen in artikel 3 van dit wetsvoorstel, bedraagt € 14 828 818 000. Dit bedrag is het bedrag dat als verplichting geldt voor het totaal van de algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen (€ 14 620 079 000) plus de behoudzaamheidsreserve (€ 208 739 000).

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen van het gemeentefonds voor het jaar 2008 met € 148 069 000 te verhogen en te brengen op € 16 346 011 000.

De toelichting bij de mutaties, welke nog niet eerder zijn opgenomen in een begrotingsstuk, die onderdeel vormen van het bedrag van € 148 069 000 dat in tabel B2 is vermeld, wordt gegeven in paragraaf 3.2.

Tabel B2: Opbouw verplichtingenbedrag 2008 (x € 1 000)

Stand ontwerpbegroting 2008	16 190 198
Mutaties 1ste suppletore begroting 2008	7 744
Stand 1ste suppletore begroting 2008	16 197 942
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2009 als Verloperige Uitkomsten 2008	- 3 587
Mutaties realocatie integratie-uitkeringen:	
Opvoeden in de buurt	- 12 900
Aanpak Kindermishandeling	- 2 916
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	- 1 087
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	- 1 088
Pilot VVE Groningen	- 1 600
Pilot VVE Limburg en Drenthe	- 3 000
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 1e tranche	- 9 400
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 1e tranche	- 7 500
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	- 380
Wijken (Motie Van Geel) Buurtinitiatieven leefbaarheid van VROM	- 10 000
Sport en bewegen	- 4 500
Subtotaal	- 54 371
Mutaties realocatie decentralisatie-uitkeringen:	
Opvoeden in de buurt	12 900
Aanpak Kindermishandeling	2 916
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	1 087
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	1 088
Pilot VVE Groningen	1 600
Pilot VVE Limburg en Drenthe	3 000
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 1e tranche	9 400
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 1e tranche	7 500
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	380
Wijken (Motie Van Geel) Buurtinitiatieven leefbaarheid van VROM	10 000
Sport en bewegen	4 500
Subtotaal	54 371

Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Wijkactieplannen (Decentralisatie-uitkering)	40 000
Bewonersinitiatieven wijken (Decentralisatie-uitkering)	9 300
Regeling taalcoaches (Decentralisatie-uitkering)	4 215
Deltaplan Inburgering, opstellen inburgering-agenda (Decentralisatie-uitkering)	2 400
Invoering activiteiten besluit, opstellen maatwerkvoorschriften	1 900
Polarisatie en radicalisering (Decentralisatie-uitkering)	1 271
Pilot gemengde scholen (Decentralisatie-uitkering)	550
Bevorderen maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden (Decentralisatie-uitkering)	413
Koplopers Tijdbeleid (Decentralisatie-uitkering)	400
Stimulering Veilige Publieke Taak (Decentralisatie-uitkering)	100
Terugontvangsten Waarderingskamer over 2007 naar AU	17
Verkiezingsproces (Decentralisatie-uitkering)	4 440
Armoedebestrijding (Amendement Tang/Spekman, Decentralisatie-uitkering)	50 000
Groenvoorzieningen wijken (pilot Vreewijk Rotterdam, Decentralisatie-uitkering)	1 000
Versterking internationale culturele positie Randstad (Decentralisatie-uitkering)	100
Innovatietrajecten inburgering (Decentralisatie-uitkering)	2 550
Banenplannen allochtone jongeren G4 (Decentralisatie-uitkering)	4 000
Electronisch Kinddossier (EKD)	5 000
Extra bijdrage VROM aan invoeringskosten WABO	15 000
Dure woningaanpassing (toevoeging aan integratie-uitkering WMO)	9 000
Subtotaal	151 656
Totaal mutaties 2de suppletore begroting 2008	148 069
Stand 2de suppletore begroting 2008	16 346 011
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	3 091
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	1 168
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Budget A+O-fonds</i>	5 466
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Algemene uitkeringen</i>	14 620 079
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	1 541 097
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	175 110

Uitgaven

In de onderstaande tabel B3 wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste mutaties die zich in de periode vanaf de ontwerpbegroting 2008 tot en met de eerste suppletore begroting 2008 hebben voorgedaan in de uitgaven. De weergegeven mutaties, welke nog niet eerder zijn opgenomen in een begrotingsstuk, worden onder de tabel afzonderlijk toegelicht.

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven van het gemeentefonds voor het jaar 2008 met € 148 069 000 te verhogen en te brengen op € 16 180 478 000.

Tabel B3: Opbouw uitgavenbedrag 2008 (x € 1 000)

Stand ontwerpbegroting 2008		16 080 198
Mutaties 1ste suppletore begroting 2008		- 47 789
Stand 1ste suppletore begroting 2008		16 032 409
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2009 als Verloppige Uitkomsten 2008		- 3 587
Mutaties realocatie integratie-uitkeringen:		
Opvoeden in de buurt	- 12 900	
Aanpak Kindermishandeling	- 2 916	
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	- 1 087	
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	- 1 088	
Pilot VVE Groningen	- 1 600	
Pilot VVE Limburg en Drenthe	- 3 000	
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 1e tranche	- 9 400	
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 1e tranche	- 7 500	
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	- 380	
Wijken (Motie Van Geel) Buurtinitiatieven leefbaarheid van VROM	- 10 000	
Sport en bewegen	- 4 500	
Subtotaal		- 54 371
Mutaties realocatie decentralisatie-uitkeringen:		
Opvoeden in de buurt	12 900	
Aanpak Kindermishandeling	2 916	
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	1 087	
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	1 088	
Pilot VVE Groningen	1 600	
Pilot VVE Limburg en Drenthe	3 000	
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 1e tranche	9 400	
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 1e tranche	7 500	
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	380	
Wijken (Motie Van Geel) Buurtinitiatieven leefbaarheid van VROM	10 000	
Sport en bewegen	4 500	
Subtotaal		54 371
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:		
1) Wijkactieplannen (Decentralisatie-uitkering)	40 000	
2) Bewonersinitiatieven wijken (Decentralisatie-uitkering)	9 300	
3) Regeling taalcoaches (Decentralisatie-uitkering)	4 215	
4) Deltaplan Inburgering, opstellen inburgeringagenda (Decentralisatie-uitkering)	2 400	
5) Invoering activiteiten besluit, opstellen maatwerkvoorschriften.	1 900	
6) Polarisatie en radicalisering (Decentralisatie-uitkering)	1 271	
7) Pilot gemengde scholen (Decentralisatie-uitkering)	550	
8) Bevorderen maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden (Decentralisatie-uitkering)	413	
9) Koplopers Tijdbeleid (Decentralisatie-uitkering)	400	

10) Stimulering Veilige Publieke Taak (Decentralisatie-uitkering)	100
11) Terugontvangsten Waarderingskamer over 2007 naar AU	17
12) Verkiezingsproces (Decentralisatie-uitkering)	4 440
13) Armoedebestrijding (Amendement Tang/Spekman, Decentralisatie-uitkering)	50 000
14) Groenvoorzieningen wijken (pilot Vreewijk Rotterdam, Decentralisatie-uitkering)	1 000
15) Versterking internationale culturele positie Randstad (Decentralisatie-uitkering)	100
16) Innovatietrajecten inburgering (Decentralisatie-uitkering)	2 550
17) Banenplannen allochtone jongeren G4 (Decentralisatie-uitkering)	4 000
18) Electronisch Kinddossier	5 000
19) Extra bijdrage VROM aan invoeringskosten WABO	15 000
20) Dure woningaanpassing (toevoeging aan integratie-uitkering WMO)	9 000
Subtotaal	151 656
Totaal nieuwe mutaties	148 069
Stand 2de suppletore begroting 2008	16 180 478

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het gemeentefonds voor 2008 worden de ontvangsten, analoog aan de uitgaven, met € 148 069 000 verhoogd en gebracht op € 16 180 478 000.

3.2. Toelichting op de nog niet eerder opgenomen mutaties

1) Wijkactieplannen (Decentralisatie-uitkering)

Voor de medefinanciering van de wijkactieplannen in de 40 aandachtswijken, zoals benoemd in het kader van het Actieplan Krachtwijken, komt in 2008 € 40 miljoen via de decentralisatie-uitkering van het gemeentefonds ter beschikking van de 18 betrokken gemeenten.

2) Bewonersinitiatieven wijken (Decentralisatie-uitkering)

Voor 2008 heeft het kabinet middelen beschikbaar gesteld voor bewonersinitiatieven wijken. Voor de besteding van deze budgetten kunnen bewoners initiatieven indienen om de leefbaarheid in hun wijk te verbeteren en de sociale cohesie te versterken. Via een decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds wordt € 9,3 miljoen voor de G31 gemeenten beschikbaar gesteld. Dit is naast de in de Voorjaarsnota 2008 beschikbaar getelde € 10 miljoen voor bewonersinitiatieven voor de 18 gemeenten met één of meer van de 40 aandachtswijken binnen hun grenzen.

3) Regeling taalcoaches (Decentralisatie-uitkering)

De minister van WWI heeft in het kader van het Deltaplan inburgering aan de G-50 geld beschikbaar gesteld voor het opzetten van projecten voor taalcoaches. Voor 2008 is € 4 215 miljoen beschikbaar.

4) Deltaplan Inburgering, opstellen inburgeringagenda (Decentralisatie-uitkering)

Vanuit het Deltaplan inburgering stelt de minister van WWI in 2008 een bedrag van € 50 000 beschikbaar aan 48 gemeenten ten behoeve van de uitvoering van een zogenaamde inburgeringagenda. De bijdrage is voor

2008 en wordt eenmalig verstrekt in de vorm van een decentralisatie-uitkering.

5) Invoering activiteiten besluit, opstellen maatwerkvoorschriften.

De invoering van het activiteitenbesluit en het gebruiksbesluit brengt voor gemeenten zowel baten als lasten met zich mee. Enerzijds zullen gemeenten inkomsten uit leges derven maar anderzijds zullen er besparingen optreden. Door VROM is becijferd dat de baten en de lasten tegen elkaar wegvallen. Maar voor het opstellen van maatwerkvoorschriften in het kader van het activiteitenbesluit stelt VROM € 1,9 miljoen beschikbaar.

6) Polarisatie en radicalisering (Decentralisatie-uitkering)

Op 27 augustus 2007 heeft het kabinet het actieplan Polarisatie en Radicalisering aan de Tweede Kamer aangeboden. Belangrijkste onderdeel van dit actieplan is ondersteuning en stimulering van de aanpak van polarisatie en radicalisering op lokaal niveau. De wijze van ondersteuning en stimulering van de aanpak op lokaal niveau geschiedt via het Gemeentefonds in de vorm van een decentralisatie-uitkering polarisatie en radicalisering. In 2008 wordt deze aan 16 gemeenten uitgekeerd voor een totaalbedrag van € 1 271 miljoen. Hiermee worden 21 gemeenten bereikt, aangezien één gemeente van de mogelijkheid gebruik heeft gemaakt om namens meerdere gemeenten een plan van aanpak in te dienen.

7) Pilot gemengde scholen (Decentralisatie-uitkering)

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelt in 2008 via het gemeentefonds in totaal € 0,55 miljoen beschikbaar aan de G4 en de gemeenten Eindhoven, Deventer en Nijmegen. De middelen zijn bedoeld voor het uitvoeren van pilots om na te gaan welke maatregelen het meest effectief zijn om de segregatie in het basisonderwijs tegen te gaan. Het gaat om maatregelen zoals het werken met vaste aanmeldmomenten voor het basisonderwijs, het hanteren van dubbele wachtlijsten, het ondersteunen van ouder initiatieven etc. Ook wordt in de pilots het concept van de vriendschapsscholen uitgewerkt waarbij de contacten tussen allochtone en autochtone leerlingen worden vergroot.

8) Bevorderen maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden (Decentralisatie-uitkering)

Om de maatschappelijke participatie van vrouwen uit etnische minderheden te bevorderen stelt de minister van OCW € 0,413 miljoen beschikbaar voor 2008, via de decentralisatie uitkering van het gemeentefonds. Met 18 gemeenten zijn afspraken gemaakt.

9) Koplopers Tijdsbeleid (Decentralisatie-uitkering)

Het kabinet wil de combinatie van arbeid- en zorgtaken beter mogelijk maken, ondermeer door meer flexibiliteit in openings- en arbeidstijden aan de randen van de dag bij gemeenten en andere dienstverleners en door uitbreiding van plaatsafhankelijke dienstverlening.

Om zichtbare resultaten te boeken is samenwerking met gemeenten noodzakelijk. De Minister van OCW heeft in juni 2007 bestuurlijke afspraken gemaakt met de provincies Zeeland en Drenthe en de gemeenten Deventer, Zoetermeer, Enschede en Heerhugowaard.

Op 26 mei 2008 heeft de ondertekening met de tweede groep koplopers plaatsgevonden, tussen gemeenten en Minister Plasterk van OCW in samenwerking met Staatssecretaris Bijleveld-Schouten. Deze gemeenten zijn: Alphen a/d Rijn, De Marne, Geldermalsen, Halderberge, Hengelo, Leeuwarden, Maarssen en Zaanstad.

10) Stimulering Veilige Publieke Taak (Decentralisatie-uitkering)

Onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is het programma veilige en respectvolle publieke taak ingesteld. Een

belangrijk onderdeel van het programma is de ondersteuning en stimulering van werkgevers met een publieke taak, waardoor zij (beter) in staat zijn de aanpak van agressie en geweld tegen medewerkers in deze sector, vorm te geven. Het Rijk voorziet daarom op lokaal niveau in een gedeeltelijke financiering van de totstandkoming, invoering en borging van veiligheidsbeleid op het gebied van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. In 2008 wordt 0,1 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds ten behoeve van de gemeente Amsterdam.

11) Terugontvangsten Waarderingskamer over 2007 naar AU

De waarderingskamer heeft in februari van dit jaar de jaarrekening over 2007 uiteindelijk € 34 810 lager vastgesteld. Vanuit het gemeentefonds wordt voorzien in een gedeeltelijke financiering van de apparaatsuitgaven van de waarderingskamer. Volgens bestaande afspraken komt nu 50% van het genoemde bedrag ten goede aan de algemene uitkering van het fonds.

12) Verkiezingsproces (Decentralisatie-uitkering)

Het kabinet heeft naar aanleiding van het rapport van de Adviescommissie Inrichting verkiezingsproces besloten dat er niet meer elektronisch gestemd zal worden bij de verkiezingen die onder de werking van de Kieswet vallen. Over de eventuele financiële consequenties van deze beslissing is in het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 9 april 2008 gesproken. Dit mede naar aanleiding van een inventarisatie van de VNG over de omvang van het restant aan boekwaarde van de NEDAP-stemmachines die het eigendom zijn van de gemeenten. Op basis van een nadere inventarisatie door het Ministerie van BZK onder de gemeenten is berekend dat voor in totaal € 4,44 miljoen de betreffende gemeenten een vergoeding krijgen uitgekeerd voor de restant boekwaarde. Dit zal geschieden d.m.v. een éénmalige decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds.

13) Armoedebestrijding (Amendement Tang/Spekman)

Bij Voorjaarsnota heeft de Tweede Kamer voor het jaar 2008 via het amendement Tang/Spekman € 50 miljoen extra voor armoedebestrijding beschikbaar gesteld. De middelen zijn bedoeld om huishoudens met een laag inkomen eenmalig via de gemeenten extra te ondersteunen. Gemeenten krijgen deze middelen via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds.

14) Groenvoorzieningen wijken (pilot Vreewijk Rotterdam, Decentralisatie-uitkering)

De Rotterdamse wijk Vreewijk zal een bijdrage ontvangen van 1 miljoen euro in het kader van de inzet vanuit OCW in de 40 prachtwijken. De prachtwijken zijn een speerpunt in de architectuurvisie en de aanpak Vreewijk een pilot in de modernisering monumentenzorg. Het geld is bedoeld voor de aanpak van één van de cultuurhistorische dragers van de wijk: de groenaanleg. Dit is in het kader van een convenant toegezegd aan Rotterdam.

15) Versterking internationale culturele positie Randstad (Decentralisatie-uitkering)

In het Urgentieprogramma Randstad wordt in overleg met OCW ook een cultureel programma ontwikkeld. De nadruk ligt daarbij op versterking van de internationale positie van de Randstad. Tijdens een ambtsgesprek op 11 juni jl. in Amsterdam zijn afspraken gemaakt voor het aanstellen van een «kwartiermakende marketeer». De G4 hebben zich bereid verklaard hiervoor ieder € 50 000 beschikbaar te stellen. OCW en het Programma Randstad Urgent is gevraagd dit bedrag te matchen. OCW stelt hiervoor een bedrag van € 100 000 beschikbaar.

16) Innovatietrajecten inburgering (Decentralisatie-uitkering)

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie heeft aan een beperkt aantal gemeenten financiële middelen toegezegd voor de uitvoering van een aantal innovatietrajecten, in het kader van het Deltaplan inburgering. In 2008 is hiervoor een bedrag van € 2 550 000 beschikbaar gesteld. Dit wordt als volgt verdeeld over drie innovatietrajecten: Wijkgerichte inburgering € 1 600 000, Inburgering en ondernemerschap € 600 000 en Persoonlijk inburgeringsbudget € 350 000.

17) Banenplannen allochtone jongeren G4

De staatssecretaris van SZW heeft in de Participatietop van juni 2007 afspraken gemaakt met de wethouders van de G4 over versterking van regionale samenwerking. Voor een belangrijk deel rusten deze afspraken op het SER-advies «Niet de afkomst, maar de toekomst» (februari 2007). Daarin wordt sterk aangedrongen op een betere begeleiding en bemiddeling van allochtone jongeren naar werk. De SER adviseert te komen tot regionale banenplannen voor meer en duurzame arbeidsparticipatie van die jongeren die nu nog teveel aan de kant staan. In de kabinetsreactie op het SER-advies heeft het kabinet toegezegd zich in te gaan zetten voor banenplannen op lokaal en regionaal niveau om meer allochtone jongeren naar (leerwerk)banen te bemiddelen. De staatssecretaris van SZW stelt hiervoor in totaal € 4 miljoen beschikbaar.

18) Bijdrage VROM aan invoeringskosten WABO

In het extra Bestuurlijk overleg Financiële verhouding van 21 oktober 2008 is geconcludeerd dat het Rijk € 62 miljoen als invoeringskosten van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) erkent. Van dit bedrag betaalt het ministerie van VROM 40 miljoen. De resterende € 22 miljoen wordt bekostigd uit het accres. In 2008 wordt van het deel van de VROM-bijdrage € 15 miljoen overgeboekt naar het gemeentefonds.

19) Elektronisch Kinddossier (EKD)

Om de invoering van het EKD JGZ niet te laten stagneren is het noodzakelijk de achterstand op ICT-gebied bij de GGD'en en thuiszorginstellingen snel weg te werken. Hier ligt een gedeelde verantwoordelijkheid van Rijksoverheid, de gemeenten en de betrokken instellingen. Met deze extra incidentele toekenning van € 5 miljoen wordt hiervoor vanuit het Rijk een impuls gegeven.

20) Dure woningaanpassing (toevoeging aan integratie-uitkering WMO)

Een deel van het budget 2008 is niet nodig voor het afhandelen van lopende verplichtingen voor woningaanpassingen over de jaren vóór 2007. Deze middelen ter hoogte van € 9 miljoen worden toegevoegd aan het Wmo-budget 2008, zoals reeds eerder in het kader van de overheveling van de WMO is besloten.

3.3. Integratie-uitkeringen

Als een toevoeging aan de algemene uitkering van het gemeentefonds in één keer bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeeffecten wordt normaliter gesproken een integratie-uitkering toegepast. De integratie-uitkering voorziet eigen inkomsten naar de algemene uitkering. Echter naar aanleiding van de implementatie van het kabinetsstandpunt Brinkman wordt de hierbij gebruikelijke voorwaarde dat er zicht is op een overgang naar de algemene uitkering losgelaten. Hierdoor kunnen al bestaande en mogelijke nieuwe specifieke uitkeringen, alsnog aan het gemeentefonds en provinciefonds worden toegevoegd die verdeeltechnisch nooit in de algemene uitkering zouden passen (zie kamerstukken II 2005/06, 30 300 B, nr. 23, blz. 6).

Tabel B4: Overzicht integratie-uitkeringen gemeentefonds (in € 1000)

	2008
Wmo	1 471 600
Amendement De Pater	25 000
Amendement De Pater overboeking naar Algemene uitkering	- 1 100
WUW-middelen	22 099
Tijdelijke stimuleringsregeling intensivering en controle (TSIOC)	9 690
Regionale Platforms Fraudebestrijding	2 006
Ondersteuning bibliotheken	5 791
Anti-discriminatie voorzieningen overboeking van VROM/WWI art. 4.2	3 011
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2009 als Verloperige Uitkomsten 2008:	
Samenloop Wmo met Awbz verblijf	3 000
Totaal:	1 541 097

3.4. Decentralisatie-uitkeringen

Met het recent van kracht worden van de wijziging Financiële-verhoudingswet (Fvw), bestaat binnen het gemeentefonds naast de algemene uitkering en de integratie-uitkering ook de decentralisatie-uitkering. Deze nieuwe uitkering is noodzakelijk om de kabinetsdoelstelling om het aantal specifieke uitkeringen te verminderen te realiseren. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van te voren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als die termijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn. In de praktijk voorziet de decentralisatie-uitkering in een behoefte. Alleen al door zijn aankondiging heeft hij nieuwe specifieke uitkeringen voorkomen en zijn bestaande specifieke uitkeringen overgeheveld naar het gemeentefonds. Als gevolg van bovenstaande zijn een aantal in de voorjaarsnota 2008 als integratie-uitkering aangeduide uitkeringen omgezet in decentralisatie-uitkeringen. In tabel B5 is een overzicht opgenomen.

Tabel B5: Overzicht decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds (in € 1000)

	2008
In voorjaarsnota 2008 aangeduid als	
integratie-uitkering:	
Opvoeden in de buurt	12 900
Aanpak Kindermishandeling	2 916
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	1 087
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	1 088
Pilot VVE Groningen	1 600
Pilot VVE Limburg en Drenthe	3 000
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties	
OC&W-deel 1e tranche	9 400
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties	
VWS-deel 1e tranche	7 500
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	380
Wijken (Motie Van Geel) Buurtinitiatieven	
leefbaarheid van VROM	10 000
Sport en bewegen	4 500
Subtotaal	54 371
Nog niet eerder opgenomen in een begroting:	
Wijkactieplannen	40 000
Bewonersinitiatieven wijken	9 300
Regeling taalcoaches	4 215
Deltaplan Inburgering, opstellen inburgerings-agenda	2 400
Polarisatie en radicalisering	1 271
Pilot gemengde scholen	550
Bevorderen maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden	413
Koplopers Tijdbeleid	400
Stimulering Veilige Publieke Taak	100
Armoedebestrijding (Amendement Tang/Spekman)	50 000
Verkiezingsproces	4 440
Groenvoorzieningen wijken (pilot Vreewijk Rotterdam, Decentralisatie-uitkering)	1 000
Versterking internationale culturele positie Randstad (Decentralisatie-uitkering)	100
Innovatietrajecten inburgering (Decentralisatie-uitkering)	2 550
Banenplannen allochtone jongeren G4 (Decentralisatie-uitkering)	4 000
Subtotaal	120 739
Totaal decentralisatie-uitkeringen stand	
Ontwerp 2e suppletore wet 2008:	175 110